

Published on *Arbocatalogus Afvalbranche* (https://arbocatalogus-afvalbranche.nl)

overeenstemming

Treffen voorzieningen voor bedrijfshulpverlening

bhv [1]

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Strategie: Technische maatregelen

Beschrijving van de maatregel

Op deze webpagina zijn alle aspecten van het treffen van voorzieningen voor bedrijfshulpverlening in de gehele afvalbranche overzichtelijk bij elkaar gezet. Na een algemene paragraaf die op ieder bedrijf van toepassing is, volgt bedrijfshulpverlening voor specifieke situaties, te weten:

- Kraakperswagen en chemokar
- Voor Alleenwerk
- Bij gevaar voor brand of explosie
- Bij gevaar voor verstikking, bedwelming en vergiftiging waaronder in besloten ruimten
- Voor rioleringsbeheer

Algemeen

Er zijn voorzieningen getroffen zodat er direct en adequaat hulpverlenend door bijvoorbeeld de leidinggevende of een bedrijfshulpverlener kan worden ingegrepen bij een calamiteit, incident, ongeval of bijna-ongeval. Iedere medewerker kan bijvoorbeeld telefonisch de bedrijfshulpverlening inschakelen. En er is voor directe bereikbaarheid gezorgd, zowel voor externe als interne hulpverleners. In sommige situaties is een brandmeldsysteem nodig waarmee een brand handmatig of zelfs automatisch wordt gemeld.
De wetgeving stelt eisen aan de vluchtwegen en nooduitgangen en ook deze altijd te openen zijn en vrij van obstakels. Voor het geval hulpverlening in het gebouw noodzakelijk is, zijn de voorgeschreven reddingsborden geplaatst. Noodverlichting is niet in elk gebouw verplicht maar wel als werknemers aan bijzondere gevaren worden blootgesteld indien het kunstlicht uitvalt. Afhankelijk van de resultaten van de risico-inventarisatie en – evaluatie moet een bedrijf aanvullende voorzieningen en middelen beschikbaar hebben voor de bedrijfshulpverlening zoals een eventuele bedrijfsbrandweer bij stortplaatsen en afvalenergiecentrales.
Het bedrijf heeft minimaal de volgende middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de bedrijfshulpverlening:

- EHBO-koffer
  In elk bedrijf moet een goed voorziene EHBO-koffer (bijvoorbeeld type B of type A) aanwezig zijn. Op elk werk en in de hieronder aangegeven situaties moeten EHBO-middelen, afgestemd op de gevaren en de risico's zoals vermeld in de RI&E van de afdeling/locatie, ter beschikking staan.
- Indien de kans bestaat dat er iets - zoals chemicaliën of stof - in het oog terecht komt, moet een voorziening beschikbaar zijn om het oog uit te spoelen. Een verwarmde oogdouche verdient de voorkeur en een oogspoelfles [2] is in veel gevallen doeltreffend.
- Brandblusmiddelen
  Het aantal, het soort en de plaats van blusmiddelen in het bedrijf moeten minimaal voldoen aan de wettelijke eisen. Deze blusmiddelen moeten regelmatig worden gecontroleerd en gekeurd.
- Reddingsmiddel
  Bij moeilijk te betreden locaties, zoals een verdiepte afvalbunker, zijn middelen noodzakelijk om eventuele slachtoffers te redden. Een voorbeeld van zo'n middel is een reddingsladder.

Als in geval van een brand in de rook gewerkt moet worden (zoals het redden van een slachtoffer) en uit gasmetingen blijkt dat er gevaar bestaat voor het inademen van schadelijke gassen en dampen, dan mag de betreffende ruimte uitsluitend door opgeleide en getrainde ademluchtdragers met onafhankelijke ademlucht zoals brandweer worden betreden.

Kraakperswagens en chemokar

Op de kraakperswagens voor afvalinzameling en de chemokar dient een basis aan hulpmiddelen voorhanden te zijn. Zo dienen tenminste een EHBO-trommel en een brandblusser aanwezig te zijn. In aanvulling hierop zijn schoon water met zeep (een watervoorraad in jerrycan of watertank) voorgeschreven om vuil en stof te verwijderen. Voor het geval dat er iets in het oog komt, is een oogspoelfles [2] gebruiksklaar. De gebruikers dienen kennis te hebben over gebruik van de hulpmiddelen.

Voor alleenwerk

Er zijn beschermende maatregelen getroffen om incidenten zoveel mogelijk te voorkomen. De alleenwerker meldt zich aan en af bij een contactpersoon. Het is noodzakelijk om te zorgen voor een professionele portofoon of persoonlijk alarmeringssysteem waarmee hulpverlening wordt ingeroepen. In geval van nood krijgt de alleenwerker aanwijzingen hoe hij zich zo goed mogelijk redt totdat de hulpverlening ter plekke is. Opvang en nazorg van de alleenwerker is geregeld voor het geval zich een incident heeft voorgedaan.

Alleenwerk is volgens de wet in specifieke situaties niet toegestaan; zie hiervoor de beheersmaatregel verbieden alleenwerk [3].

Bij gevaar voor brand en explosie

Het bedrijf heeft voldoende brandbestrijdingsmiddelen in geval van een verhoogd risico op brand en/of explosiegevaar zoals bij opslag van organische oplosmiddelen, productie van biogas en aanwezigheid van stortgas. Voor bedrijven met verhoogd risico op brand kunnen in de vergunning aanvullende voorschriften zijn opgenomen, bijvoorbeeld een zelfblussend systeem dat automatisch in werking treedt zoals een schuimblus- of sprinklerinstallatie. Enkele bedrijven in de afvalbranche beschikken over een eigen bedrijfsbrandweer.
Door het ontstaan van stortgas in stortafval kunnen er (ongecontroleerde) branden ontstaan op de storthoop. Eenmaal brandend stortgas is moeilijk uit te krijgen. Het hebben van een eigen brandweer op het stortterrein is een belangrijke oplossing om een (ongecontroleerde) brand van stortgas snel te doven. Alternatief voor een eigen brandweer zijn getrainde medewerkers, die op de hoogte en op een juiste wijze geïnstrueerd zijn op welke manier een stortbrand dient te worden bestreden.

Bij gevaar voor verstikking, bedwelming en vergiftiging waaronder in besloten ruimten

Het is niet toegestaan alleen te werken in een besloten ruimte. Bij het betreden van een besloten ruimte dient er altijd een mangatwacht | veiligheidswacht | zonewacht ter plekke aanwezig te zijn.

In een besloten ruimte mag nooit een CO_2 bevattend blusmiddel aanwezig zijn of worden gebruikt; een ABC blusser is wel geschikt. In geval van nood krijgt de betreder van de besloten ruimte aanwijzingen hoe hij zich zo goed mogelijk kan redden totdat de opgeroepen hulpverlening ter plekke is. De mangatwacht | veiligheidswacht | zonewacht mag nooit de besloten ruimte betreden, tenzij hij zijn taak als wacht aan iemand anders heeft overgedragen.

Voor rioleringsbeheer

- Zie Organiseren bedrijfshulpverlening rioleringsbeheer [4]

Beoogd effect
De voorzieningen voor bedrijfshulpverlening zijn nodig om adequate en effectieve hulp te bieden en deze te kunnen inschakelen. Omdat het veelal gaat om hulpmiddelen is deze oplossing ingedeeld bij technische maatregelen.

Meer informatie
- Nederlandse Arbeidsinspectie, Basisinspectiemodule Bedrijfshulpverlening [5] (versie 2014)
- Zie ook Organiseren bedrijfshulpverlening [6]
- Zie ook Opstellen bhv-plan [7]

Wet- en regelgeving

Arbeidsomstandighedenwet

- Artikel 3 lid 2 Arbowet inzake Arbobeleid
- Artikel 15 Arbowet inzake Deskundige bijstand op het gebied van bedrijfshulpverlening

Arbeidsomstandighedenbesluit en -regeling

- Paragraaf 3 van Hoofdstuk 3 Arbobesluit inzake Voorzieningen in noodsituaties
- Artikel 8.10 Arboregeling inzake Soorten borden
- Bijlage XVIII [8] van art. 8.10 Arboregeling inzake Reddingsborden

---

Source URL: https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/treffen-voorzieningen-voor-bedrijfshulpverlening

Links
[1] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/tags/bhv
[2] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/oogspoelfles
[3] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/verbieden-alleenwerk
[4] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/organiseren-bedrijfshulpverlening-rioleringsbeheer
[5] https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/richtlijnen/2014/06/15/bim-bedrijfshulpverlening

[6] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/organiseren-bedrijfshulpverlening
[7] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/opstellen-bhv-plan
[8] http://wetten.overheid.nl/BWBR0008587/BijlageXVIII